

PRIMORSKA BORBA

Leto III. — Štev. 21.

Ajdoščina, 24. maja 1947

Cena 4 jugolire — 8 metrolir.

Primorska borba je izpolnila svojo nalogo

Skoraj dve polni leti je od tega, kar so nam najpeličastnejše dni osvobodilnega zmagoslavja hoteli skaliti nekateri zapadni imperialistični mešetarji z vsiljeno demarkacijsko črto. Da, dve leti bo kmalu, ko se je zвила demarkacijska črta preko Slovenskega Primorja, kakor zlobna kača, ki se boji s svojim ostudno strupenim životom prilepiti na zemljo, oškropljeno s krovjo junakov. Tokrat so se impenalisti temeljito ušeli. Ljudstvo je namreč samo za trenutek obstalo, nato pa z bojem, z nadaljevanjem osvobodilnega boja odgovorilo na krivice.

Od tedaj pa se je začelo življenje v Slovenskem Primorju odvijati v dveh smereh.

Onkraj demarkacijske črte je okupacijska anglo-ameriška armada, ki je zamenjala osvoboditelja — Jugoslovansko armado, vzela našemu ljudstvu nasilno vse v boju priborjene pravice. Uradno nazvana ZVU je izdala uredbo štev. 11 ter z njo vzela demokratičnim množicam organe oblasti in varnosti ter privlekla na dan poskrite fašiste. Vendar pa je ljudstvo onkraj demarkacijske črte nadaljevalo s svojo borbo, kajti preveč globoko je v srcih ljudstva zapisana naša pravica, preveč dragocena komaj priborjena svoboda, ljudje preveč ljubijo plodove svojega dela, svojo novo domovino, da bi odslej pred komur koli, ki nam hoče slabo, klonilo.

Tostran črte pa je šla naša pot pod bratskim varstvom krepke, tople, čuječe roke Vojaške uprave Jugoslovanske armade k izgradnji domovine in nadaljnjem razvijanju pridobitev osvobodilnega boja. Toda od kulturnih središč Gorice in Trsta odrezana cona B, svoji domovini še nedokončno priključena, pa si je morala ustvariti zasilno ognjišče. Zato je PNOO za Slovensko Primorje in Trst pooblastil Poverjenišstvo, da vrši posle oblasti na področju Vzhodno primorskega okrožja, medtem ko je Okrožni odbor OF prevzel politično vodstvo in začel izdajati tudi svoje glasilo »Primorsko borbo«.

Takrat je torej začela izhajati »Primorska borba«, ki je imela nalogo spremljati ljudstvo v prve linije dnevnega boja, ga spremljati v dnevnih težavah in mu pomagati premagovati jih, obenem pa dajati jasnega pogleda naprej v jutrišnji dan, dan novih zmag delovnega ljudstva. Istočasno pa je bila dolžna ustvarjati jasno sliko o tej deželi, o željah in težnjah njenega prebivalstva in na ta način pomagati, da bi bila čimprej dosežena pravična rešitev vprašanja bodoče pripadnosti Slovenskega Primorja. Zato je pomagala prekaljevati zavest ljudstva, ki je dobro razumelo, da je ono dejansko le srce ogromnega organizma demokratičnih množic in je bilo v svojem boju ob tej zavesti nezlomljivo ter prav zaradi tega odigralo še važnejšo vlogo. »Borba« je stremela za tem, da še nadalje pomaga oblikovati visoke demokratične orline našega ljudstva, sodeluje pri utrditvi bratstva in enotnosti, pomaga pri izoblikovanju novega odnosa do dela, ki so ga prinesli v fabrike, na vasi, v mesta in v šole naši partizani ter da pomaga jačati nepomirljivost delovnih ljudi do izdajalcev, omahljivcev, stremuhov in saboterjev, kot najnevarnejših sovražnikov bodočega miru, za katerega je dalo ljudstvo toliko tisoč in tisoč dragocenih življenj.

Preveč pa je pestra zgodovina teh dveh let, da bi jo lahko stisnili v par suhih stavkov poslovnih besed naše »Primorske borbe«, preveč je junaštev, preveč prestanega življenja, polnega domovinske ljubezni ljudi iz Slovenskega Primorja. Ko pa že delamo obračun naše »Borbe«, na straneh katere se odraža vsaj v odsevu vse to, pa lahko trdimo, da sta bili ti dve leti dve leti dela in boja, ki sta dostojni našega ljudstva, naše Osvobodilne fronte in da je pomen »Borbe« prav v tem, da je akciono in neposredno spremljala ljudstvo v tem času. Saj izpolnjujeta ti dve leti toliko nesebičnega požrtvovanja, toliko heroizma, ki ni dobilo samo odziva v res pristržno doživeti manifestacijah in resolucijah dejansko vsega prebivalstva Slovenskega Primorja, ampak predvsem v uspehih ustvarjalnega dela in boja naših najboljših ljudi. Tovarne po primorski zemlji so obnovljene in že proizvajajo; v njih delajo udušniki in inovatorji, na zemlji dela novi človek, ki ljubi vsako njeno ped, ljudje imajo svoje šole, herojska mladina ustvarja »čudeže« s svojimi silnimi rokami in nezlomljivo voljo. Primorski ljudje čutijo, da delajo tudi za tiste nepozabne heroje, ki onstran demarkacijske črte vodijo boj za osnovne človeške pravice. V istem času, ko imamo v svobodnih predelih junake dela, je v škodnju v krvi omahnila pošena slovenska mati, ker je branila našo zastavo pred fašistično drhaljo. Bedni in lačni zahtevajo dela in kruha po ulicah Trsta in Gorice stankujoči delavci, ki so strli v času osvobodilnega boja s svojimi pestmi fašiste. Na smetiščih gore slovenske knjige, ki so jih prinesli ljudje iz jam, kjer so bile petindvajset let zakopane. S prestreljenimi prsi padajo delavci — heroji v Pulju, ker branijo stroje pred roparji. V ječah so gladovne stavke antifašistov, najboljših patriotov. To je bila krova posledica demarkacijske črte za brate onstran nje.

Tako se vrsti resnica dveh kratkih, toda dogajanj polnih let pri nas v gradnji in delovnih uspehih, na oni strani pa v silnem boju proti fašizmu.

Pred časom je bila podpisana mirovna pogodba, ki je odločila, da pripade velika večina Slovenskega Primorja Titovi Jugoslaviji in s tem obsodila tudi demarkacijsko črto. To se pravi, da se življenje v predelih Slovenskega Primorja, ki pridejo k domovini, staplja z življenjem širom Jugoslavije; delo v tovarnah, na zemlji, v mestih in v vaseh se zliva v silno ustvarjalno borbo vsega življenja narodov Jugoslavije. Zemlja velikega dela Slovenskega Primorja in njeni prebivalci niso nič več stisnjeni med dva zidova. To se pravi: ljudstvo se je zmagovito pretoklo tudi skozi dve trdi leti podaljšane osvobodilnega boja, ki ga je s krovjo, znojem in žulji bilo še takrat, ko so že drugod govorili o miru.

Jugoslavija je danes na zmagoslavni poti ustvarjanja domovine, ki nudi blagostanje delavnim ljudem. Plan, to je danes utrip življenja nas vseh. To pa se pravi, da je tudi »Primorska borba« izpolnila svojo nalogo. Kakor vse drugo življenje, se tudi »Borba« spaja s tokom naprednega tiska. V ta tok gredo vsi utripi src ljudi Slovenskega Primorja, njihovih želja, naporov, junaštev, obljub in zmage, ki danes nimajo več le želje po priključitvi k Jugoslaviji, ampak se odražajo že v graditvi te naše domovine, kar pa pomeni uresničenje petletnega plana.

Ob svoji zadnji številki želi »Primorska borba« vsemu ljudstvu Slovenskega Primorja, da bi v teh novih ustvarjalnih naporih v združenih vrstah z vsemi narodi Jugoslavije z enakim elanom, z enako domovinsko ljubeznijo kot doslej ustvarjalo naš skupen jutrišnji dan.

Albreht Roman.

NAJ ŽIVI NAŠ DRAGI MARŠAL TITO, INICIATOR PETLETKE!

Če smo v prvem letu osvoboditve izrazili zahtevo maršalu Titu kot tistemu, ki je predvsem vodil našo ljudsko armado v borbi za osvoboditev, danes sledimo njegovim pozivom, v katerih nam jasno kaže pot in o katerih šiba napake, ki nas ovirajo v poti do cilja. Narodi Jugoslavije stopajo danes svobodni v doslej nepoznani gospodarski in na njem sloneči kulturni razvoj. V delu sledimo našemu učitelju, ki nam kaže, na kakšen način bomo izvedli in prekoračili prvo petletko, ki nam kaže, kako bomo še naprej odločno zahtevali priključitev vseh slovenskih predelov k Jugoslaviji, dokler ne bodo naše pravične zahteve uresničene, in kako bomo še naprej delali za to, da se utrdi mir med narodi vsega sveta na demokratičnih osnovah.

Maršal Tito je dejal: »Naš petletni plan ima veliki pomen za nadaljnji vsestranski razvoj naše države. Na prvi pogled se zdi težko uresničljivo, tistim, ki so navajeni starih delovnih norm in oblik, tistim, ki so se navadili gledati, kako tuji kapitalisti izkoriščajo bogastvo naše države, tistim, ki ne verujejo, da se narodi Jugoslavije v glavnem lahko s spojo močjo dvignejo iz dosedanje zaostalosti. Toda z dosedanjimi izkušnjami v kratkem razdobju povojnega izgrajevanja so naši narodi pokazali tako tvorno silo in dosegli tako velike uspehe, da smo sposobni opraviti tudi težje naloge, kakor je ta petletni plan.«

Vemo, kaj bomo z izvedbo prvega petletnega plana dosegli: zagotovili si bomo svojo trajno narodno neodvisnost, še bolj bomo okrepili obrambno moč svoje države, dvignili bomo kulturno stanje ljudstva in življenje delovnih ljudi bo vsak dan bolj srečno, bolj veselo — skratka: petletka nam odpira široko perspektivo procveta države kot celote.

Sledili bomo navodilom našega draga tovariša maršala Tita — izvedli in prekoračili bomo prvo petletni plan!

Tretjič praznujemo letos obletnico rojstva maršala Tita v svobodi. To obletnico praznujemo z vso prisrčnostjo in ljubeznijo. Pozdrave in čestitke smo poslali svojemu maršalu naravnost iz tovarn, gradilišč, vasi in ustanov, skratka s samega dela. Slovesnost, s katero

je ljudstvo pošiljalo svoje pozdrave, je odraz hvalečnosti tovarišu maršalu, ki je vodil osvobodilni boj ljudskih množic proti fašizmu in proti vsej domači z okupatorjem sodelujoči reakciji, in ki danes vodi narode Jugoslavije v boju za izvedbo prve petletke.

„Naše obljube ne bodo le besede, ampak tudi dejanja“

Milijonske množice Jugoslavije te dni pošiljajo svojemu maršalu Titu čestitke k njegovemu rojstnemu dnevu. S čestitkami, ki jih nosijo štafete, pošilja ljudstvo obljube, da bo čim prej izvedlo in preseglo naloge, ki si jih je zadalo v petletnem planu. Iz še ne osvobojenih predelov Slovenske Koroske in Primorja obljubljajo, da se bodo vztrajno borili do svoje dokončne osvoboditve in priključitve k Jugoslaviji. Štafete so obenem manifestacija širokih ljudskih množic za aktivno sodelovanje v fizikalnem gibanju.

S Primorja so glavne štafete tekle že v sredo zjutraj. V Ajdoščini so prečitale pozdravno resolucijo ljudstva vsega goriškega okraja, v kateri pravijo med drugim:

»Vključeni v petletni plan, ki nam bo zagotovil neodvisnost, ustvarjamo novo dobo. Naša mladina, ki bo regulirala Lijak, s katerim bomo pridobili 900 ha orne zemlje, bo zaživila v napornem delu v petletki novo življenje. S setveno kampanjo, v kateri smo obdelali vso našo zemljo, je ljudstvo pokazalo, da je gospodarska borba borba za svetlo bodočnost. Delavci in delovni izobraženci pa bodo dali vse svoje sile v korist skupnosti za uspešno izvedbo petletke.«

Velikačen sprejem štafete je bil v Postojni, kjer se je na trgu zbralo okrog 1000 ljudi. Štafeto so obsipali s cvetjem in po kratkem govoru, ki ga je imel v imenu okrajnega ljudskega odbora tovariš Slavko Jež, je množica sprejela svoj skupen pozdrav maršalu Titu. V Postojni se je priključila tudi štafeta iz Il. Bistrice, ki je prinesla sledeči pozdrav:

»Naša mladina je v predkongresnem tekmovalstvu prispevala k obnovi porušene domovine 30.781 delovnih ur, popravila 57,5 km cest, obdelala prostovoljno 29,5 ha zemlje in nabrala 66.207 lir za gradnjo mladinske proge Šumac-Sarajevo. S svojim dosedanjim delom in z delom v bodočnosti dokazujemo vsemu svetu, da korakamo po

pravi poti utrjevanja miru in izgradnje čim boljšega življenja delovnega ljudstva Jugoslavije.«

Iz sežanskega okraja je štafeta, ki je prišla iz Trsta, nesla naslednji pozdrav:

»V okviru petletke je ljudstvo sežanskega okraja na svoji skupščini postavilo naslednje naloge: obnovili bomo 318 hiš, ustanovili bomo moderno mizarstvo delavnico in jo opremlili z najmodernejšimi stroji in tako zaposlili nad sto delavcev ter večje število vajencev. Istočasno bomo uredili že osnovano avtopodjetje »Krase. Gradili bomo zadržni hlev v Slavniku ter šoli v Hrastovljah in Misljicah. Zaobljubljamo se, da bomo napeli vse sile, da bo obnova po planu izvršena stoodstotno.«

Iz idrijskega okraja so tekli v štafeti preko Zirov in Gorenjske, kjer so se priključili na glavno progo. — Pred odhodom so prebivalci idrijskega

okraja sprejeli pozdrav maršalu Titu, v katerem pravijo med drugim:

»Obljubljamo Vam, da bomo s prostovoljnim delom sedemkrat pomnožili kredite in da bomo okrajni enoletni načrt izpolnili do 29. novembra 1947. Dokazati hočemo, da ne bodo naše obljube le besede, ampak dejanja.«

Tudi iz Tolmina in ostalih najzahodnejših predelov so tekli preko Grahovega in Podbrda našemu voditelju nasproti. Ljudstvo je pozdravljalo odhajajoče tekače in jim izročalo še svoje pozdrave, v katerih zagotavljajo, da bodo vestno izvrševali vse naloge, ki nas še čakajo.

Tako so bile štafete, ki so tekle tudi iz mnogih stranskih vasi, in vsi shodi ljudstva ponoven dokaz, da delovne roke naših delavcev in kmetov ter delovnega ljudstva sploh pod vodstvom našega maršala v teh tednih odpirajo novo veličastno stran v zgodovini jugoslovanskih narodov, najlepšo in najslavnejšo po herojski narodno osvobodilni borbi — razdobje bitke za uresničenje prve petletke!

Tovariš Simonič Karel, 65letni čevljar iz Ajdoščine, predaja štafetno palico s pozdravi maršalu Titu

LJUDSKO PROSVETNO TVORNOST JE TREBA RAZVIJATI OB SAMEM DELOVNEM PROCESU

Idrijski rudarji se s strokovno izobrazbo usposabljaajo za izvedbo petletke

Predpogoj za izvedbo in prekoračenje petletnega načrta je: osvojitve strokovnega znanja in dvig novega kadra. Samo s temeljitim poznavanjem tehnike nam bodo delavci nudili to, kar hočemo doseči, to je, dvigniti produkcijo v naših rudnikih, tovarnah in obratih. Te zahteve pa so tako velike, da bi jim brez znanja nikakor ne mogli biti kos.

Zato, da bi idrijski živorebrni rudnik čimveč prispeval k petletki, so se v Idriji osvojali številni tečajji za rudarje, kjer osvajajo vsestransko znanje za doseg novih načinov dela, zmanjšanje časa in dvig kvalitete. Tečajji imajo več delov: na kopaškem se seznanjajo s tem, kako je treba uporabljati stroje za vrtnanje in kopanje, da gre delo čimbolj od rok. Na onem za topilničarje pa se učijo, kakšni so procesi pri topljenju rude v živorebri. V drugem oddelku spet se učijo z velikim zanimanjem sledijo predavanjem za strojnike in kurjače. Poleg teh pa se vodijo tudi tečajji za jamške nadzornike in knjigovodje.

Rudarji hodijo kljub veliki utrujenosti po dokončanem delu v rudniku z največjim zanimanjem dvakrat tedensko na tri do štiriurna predavanja. Vse teoretično

znanje pa izkoristijo pri svojem dnevnem praktičnem delu, kjer vlagajo vse svoje sile, zato pa tudi uspehi ne izostajajo. V Idriji je vsak rudar ve, da raste vzporedno z osvajanjem novega znanja tudi produkcija. Novi uspehi pa jim vlivajo nove, še bolj močne volje do učenja in obvladavanja znanosti, s katero bodo še mnogo več doprinesli k skupni blaginji, k Titovi petletki.

Največje zanimanje so do sedaj pokazali tečajniki do geologije, pri tem pa se uče še kemije zato, da z njeno pomočjo lahko temeljito proučijo sestav rudnin in na splošno sestav naše zemlje. Na ta način lahko delavec samostojno koplje, brez posebne kontrole inženirjev, ker sproti ugotavlja, na kakšno zemeljsko plast je zadel. S tem pa je neprimerno olajšano delo kopačev in inženirjev.

Tečaj bo trajal še kak mesec. Rudarji se uče s čedalje večjim zanimanjem. S tem so pokazali vsemu delavstvu Jugoslavije, da se zavedajo pomena Titove petletke in njene vloge pri gradnji nove družbe. Učili se bodo še naprej, dvigali nove kadre, se čedalje bolj osamosvajali pri delu, tako da bo vsak rudar obenem tudi strokovnjak.

Z velikim zanimanjem sledijo rudarji strokovnim predavanjem

V Ložah pri Vipavi se bo pričel kmetijski tečaj

Dne 1. junija 1947 se bo pričel na Državni kmetijski šoli v Ložah pri Vipavi praktični trimesečni kmetijski tečaj. Na tečaj se sprejemajo zdravi kmečki mladeniči od 16. do 20. leta starosti. Uprava zavoda bo sprejemala mladeniče po predlogu okrajnega odbora ljudske mladine Slovenije za Gorisko. Zato naj zainteresirani v zadevi sprejema na tečaj stopijo v stike s svojimi mladinskimi organizacijami, kjer bodo dobili potrebna navodila.

Na tečaju se bodo predavali sledeči predmeti: zgodovina in zemljepis, slo-

venščina in spise, računstvo, fizikultura, petje, zadrugništvo, vinogradništvo, kletarstvo, sadjarstvo, poljedelstvo, živinoreja in živinozdravstvo. Tečajniki dobe hrano in bivanje v zavodu. Tečaj bo brezplačen pod pogojem, da tečajniki prispevajo vsak po 100 kg krompirja in 5 kg fižola. Poleg tega morajo tečajniki prinesiti s seboj posteljno opremo in ves potrebni pribor.

Med tečajem ali ob zaključku bo uprava po možnosti organizirala krajiški ali daljši poučni izlet za tečajnike.

Ante Flego

Kulturno-prosvetno delo v Bazoviški brigadi

II. primorska mladinska delovna brigada »Bazoviška« na progi Samac-Sarajevo, hi dela na 35. dionici, približno 10 km severno od Zenice, je imela v zadnjem času skupno z novodošlo II. slovensko brigado »Tehnika in sport« dve uspešni prireditvi. Dne 9. maja je bila proslava Dneva zmage. Po himni »Hej Slovanci« je govoril komandant II. primorske brigade, nato so recitali trije brigadirji iz obeh brigad. Nastopil je s štirimi pesmimi mešani zbor II. primorske »Bazoviške« brigade, ki šteje 70 članov. Zapeli so Venturijevo »Bazoviško«, Hajdrihovo »Prvomajsko«, Pregljevo »Mlado gardo« in Gubčovo »Pesem o svobodi«.

Dne 10. t. m. ob 71. obletnici rojstva

Ivana Cankarja sta obe brigadi imeli skupni taborni ogenj, ki je bil posvečen spominu največjega slovenskega pisatelja. Za uvod in za konec je zapel ženski zbor II. primorske brigade, ki šteje 36 članic, glavni del sporeda pa je obsegal spominski govor o Ivanu Cankarju, med katerim so posamezni brigadirji brali odlomke iz njegovih del, tako iz »Dunajskih večerov«, dva brigadirja pa sta brala razgovor med hlapcem Jernejem in sodnikom.

Sedaj pripravlja II. primorska brigada večje kulturno-prosvetno prireditve, s katero bo gostovala v bližnjih vaseh in pri brigadah v Vranduku.

Škorja Ivan.

Mladina »Bazoviške brigade« pri učenju

Pripravimo se na „Teden matere in otroka“ od 1. do 8. junija

Prvi teden v mesecu juniju je v vsej Jugoslaviji posvečen naši materi in otroku. Namen tega tedna je, široko popularizirati in izpopolniti socialno zdravstveno zaščito ter ozgojo otrok, obenem pa da zavest socialne odgovornosti do otrok, predvsem do sirot padlih borcev, prodre čim globlje v naše ljudstvo. Vsak posamezni dan tega tedna ima svoj poseben namen in nosi svoj naziv.

Prvi dan v tednu je namenjen socialni zaščiti mladine. V oseh KLO in masovnih organizacijah bodo v tem dnevu predavanja o socialnem skrbstvu in pomoči RK ter o odprti zaščiti in nalogah obiskovalk. Krajevni ljudski odbori bodo sprejemali nove prijave obiskovalk, jih uobjali v delo, sprejemali nove prijave rejnikov in sklicevali sestanke z njimi. Vršile se bodo tudi prireditve o korist socialno ogrožene mladine. Naloga oseh organizacij je, da ta dan popularizirajo med ljudstvom literaturo o socialni zaščiti mladine.

2. junij je namenjen mladini v šoli in strokovni izobrazbi. V predavanjih, ki so namenjena zlasti šolski mladini in staršem, bodo podane smernice o vzgojnem delu s predšolsko in šolsko mladino. Ta dan bo obenem pregled nešolane šoloobvezne mladine ter bo izvedena akcija za šolanje. Vršil se bo pregled nezaposlene šole proste mladine. V krajevnih ljudskih odborih in mestnih centrih pa bodo izvedene akcije za prijavljanje in sprejemanje nezaposlenih sirot o produkcijo.

Zdravstveni zaščiti otrok in mladine je namenjen tretji dan »Teden matere in otroka«. Vršila se bodo zdravstvena predavanja. V šolah bodo ta dan govorili o higieni otrok in mladine.

Četrti dan v »Teden matere in otroka« je dan partizanskih sirot. Po krajevnih ljudskih odborih in mestnih centrih bodo ta dan obdarovali partizanske sirote. Predavanja o preskrbi partizanskih sirot in dolžnosti ljudskih množic do njih bodo združena z množičnimi obiski grobov padlih borcev in talcev. V oseh večjih centrih bodo kulturne prireditve za partizanske sirote in njihove rejnike.

Materinski dan je peti dan v »Teden matere in otroka«. Organizacije AFŽ bodo ta dan obiskale partizanske vdove-matere in jih obdarovale. Sprejemale bodo tudi nove obveznosti o pomoči partizanskim vdovam in materam s številnimi otroki. Kulturno-prosvetne prireditve tega dneva so zlasti namenjene materam in vdovam.

6. junij je dan počitniških kolonij. Vsa vodstva lanskih počitniških kolonij bodo ta dan pregledala uspehe lanskih počitniških kolonij, pregledala poročila o načrtih in izoršenih pripravah za nove počitniške kolonije ter organizirala akcijo za primerno opremo otrok, ki bodo odšli v počitniške kolonije in na letovanja.

Dan patronatov je sedmi dan v »Teden matere in otroka«. Ta dan bodo delovni odbori patronatov položili račune o izoršenem delu o letu 1947 in sprejeli nove obveze za bodoče. Množične organizacije bodo prezele patronate nad novimi domovi in počitniškimi kolonijami ter izdelale delovne načrte. Člani patronatov pa bodo obiskali domove in prireditve za oskrbovance mitinge, gledališke predstave in obdarovali oskrbovance.

Zadnji dan v »Teden matere in otroka« je pionirski dan. Pionirji bodo obiskali mladinske ustanove, priredili izlete, pregledali svoje vrste in imeli pionirske prireditve.

Priprave za teden matere in otroka v Postojnskem okraju

Za uspešno izvedbo »Teden matere in otroka«, ki se bo vsepovedno vršil, se je pri OILO v Postojni ustanovil iniciativni odbor, ki je prevzel organizacijo v svoje roke na svojem prvem sestanku, ki je bil dne 19. maja. Člani odbora so si na prvem sestanku zadali za nalogo, da bodo v teku nekaj dni obiskali vse KLO in masovne organizacije ter pregledali, kako se vršijo priprave.

Med pionirsko organizacijo, kakor tudi med samimi pionirji, vlada veliko zanimanje in si tudi naši najmlajši postavljajo obveze in največ pažnje posvečajo izboljšanju učnih uspehov v šoli. Za to je izkazal največ zanimanja odred na gimnaziji v Postojni in pri nekaterih pionirjih se že opaža vidno izboljšanje. Konkretno obvezo si je postavil odred na Razdrtem, ki je tudi napovedal tekmovalno vasi Veliko Ubelsko. V prostorih gimnazije se bo vršila razstava, kjer bodo razstavljali vsi odredi okraja.

V teku tedna se bo temeljito pripravilo otroke, ki bodo odpotovali na letovanja in v počitniške kolonije. V tem smislu so tudi pristopili na delo na odseku za socialno skrbstvo in zdravstvo ter so postavili odbor za počitniške kolonije. Iz našega okraja bo odpotovalo okrog 250 otrok, ki so bolezensko ogroženi. Vršijo se zdravniški pregledi, in sicer je bilo pregledanih v Postojni 30 otrok in v Belskem 30 iz vasi Belsko, Predjama, Bukovje, Gorenje, Strmca in Studeno. Letovanje otrok se bo vršilo tudi v okrajnem merilu, in sicer v Korotanu, za katero so že priprave v teku. Patronat, ki bo v »Teden« postavljen, bo zajel vasi območja KLO Prestranek in Hruševje ter patronat v Postojni, katerega naloga bo skrbeti za tiste otroke, za katere bo prehodna točka Postojna.

Pri tem ima veliko nalogo organizacija AFŽ, ki je sklicala pred kratkim konferenco obiskovalk, katerih delo mo-

ra oživet v pripravah. Veliko pažnjo bodo polagale na vse otroke in ne bodo nobenega prezrle. Zene iz St. Petra so sklenile, da bodo postavile za najmlajše »dom igre in dela«, ker ravno v tem območju je mnogo staršev zaposlenih v tovarni vezanih plošč, katerih nedorasli otroci so največkrat prepuščeni brez varstva, in so se tudi že dogodile nekatere nesreče vsled tega. Dosedanje delo obiskovalk je bilo omejeno, z novimi smernicami pa se bodo tesno povezale z ljudskimi odbori, s katerimi bo bolj uspešno sodelovanje kot do sedaj.

Zene bodo oskrbele revne otroke s potrebno obleko, in sicer tiste, ki bodo odpotovali v kolonije. Važnost tega so razumele žene iz St. Petra na Krasu in so zaprosile za nakazilo pri OILO v Postojni ter nabavile blago, iz katerega bodo sešile obleke. V Strmci pa so se žene na svojem rednem sestanku pomenile in prišle do zaključka, da so potrebni počitniški kolonij Magajna Tomčka, Jurca Ivanka in Simšič Stanislav ter so jih tudi predlagale odboru za počitniške kolonije.

Ker je vsak dan v »Teden« določen svojemu namenu, se bo v manjših krajih po več predavanj združilo v eno samo, prav tako tudi kulturno-prosvetni programi. Množično bodo obiskali v »Teden« sirote v domu Toneta Tomšiča v St. Petru na Krasu, katere bodo žene tudi obdarile. V domu se pionirji pripravljajo na kulturno prireditve.

Ob zaključku »tedna«, na dan 8. junija, bo okrajno zborovanje pionirjev v Postojni in se bo vršil defile, na katerem bodo pokazali udeleževanje na kulturno-prosvetnem polju, prikazali bodo učne uspehe in napredek organizacije v grafikonih. Pridno se pripravljajo tudi letalsko društvo s sedežem v Postojni, ki vzbujajo veliko zanimanje prav med najmlajšimi.

Majcen Vita.

V SV. ANTONU PRI KOPRU BODO ODPRLI OTROŠKI VRTEC

Pri nas se vršijo priprave za otvorenje otroškega vrta. Pred dnevi je prišla v vas vzgojiteljica, poslana od naših okrajnih šolskih oblasti. Po raznih krajih našega šolskega okoliša smo že popisali precejšnje število malih otrok, ki se z velikim navdušenjem pripravljajo

za obiskovanje novega otroškega vrta. Pouk za naše pionirke se bo vršil v občinskem šolskem poslopju. Naše mamice so zelo hvaležne ljudski oblasti, ki tako skrbi za vzgojo njihovih otrok.

Kovačič Vesna.

KAKO SE BO VRŠIL »TEDEN MATERE IN OTROKA« V IDRIJSKEM OKRAJU

Za teden matere in otroka v našem okraju se je napravil sledeči načrt: 1. junija bo izlet v bolnišnico Franjo; tega izleta se bodo udeležile skupine in vasi, ki še niso obiskale te bolnišnice; druge skupine pa bodo obiskale grobove padlih borcev. Zvečer bodo po vseh šolah predavanja o vzgojnih vprašanjih, in sicer bodo konkretno povezana z delom na vasi, tako da se bodo s tem tudi odpravljale napake. Predavalo se bo o možnostih vzgoje otrok, mladine v FLRJ ter o zaščiti matere in otroka. Ta dan se bodo tudi obnovili vsi stenci, in sicer tako, da bodo govorili o današnjih nalogah pri izvedbi plana.

2. junija bo sestanek vseh obiskovalk in rednikov v več centrih. Zvečer se bo v Idriji predvajal mladinski film.

3. junija bo zdravniško predavanje po centrih Idrija, Cerkno, Črni vrh in Bukovo.

4. junija se bo vršil obisk vseh partizanskih otrok in sirot.

5. junija se pripravljajo prireditve na vseh prosvetnih svetih in se vrši tekmovanje, kateri prosvetni svet bo najbolje to izvedel.

6. junija bo razstava, ki jo pripravljata oba dijaška domova in pionirski odred.

7. junija se bo vršil sestanek vseh patronatov za dijaške domove, kjer bodo dali vsak svoje obveze.

8. junija bo pionirski dan, ki ga pripravlja mladinska organizacija.

